

tager det imidlertid for rimeligt, at Spørgsmaalet om et Pantserfjæbs Bygning bør behandles samtidig med de andre store Spørgsmaal. Jeg tror ikke, det vil være rigtigt nu, da man er rykket frem med de Lovforslag, vi behandlede igaar og behandle idag, og der derved er givet Anledning til en indgaaende Behandling af saadanne Spørgsmaal, da at tage ud af den almindelige Behandling et Spørgsmaal af en saa alvorlig Natur, som dette er, baade i finantziel Henseende og i Henseende til vort Forsvarsvæsen, nemlig om vi skulle bygge de efter vore Forhold saakaldte større Pantserfjæbe eller ikke. Jeg vil derfor antage, at man fra alle Sider vil finde det rigtigt, om Spørgsmaalet, hvorvidt man skulde begynde paa Bygningen af et Pantserfjæb, ikke afgjordes uden i Forening med Afgjørelsen af, hvad man væsentlig bestemmer sig til med Hensyn til vort Forsvarsvæsen, og da vil naturligen fremkomme Spørgsmaalet, paa hvilken Maade vi skulle fordele mellem flydende og faste Forter de Midler, som muligvis ville kunne tilveiebringes ved de extraordinære Midler, som vi tænke, at den høitærede Finantzminister vil bringe til at flyde. Denne Overveielse maatte, som sagt, formentlig tages samlet og tages med en efter min Opfattelse noget mere alvorlig Hensyntagen til, hvad vi med Hensyn til Materiel og med Hensyn til Personerne evne her i Landet, end det forekommer mig, at man gjør fra de Herrer Militæres Side, som tale i disse Dage, thi der gaar næsten en Tone igjennem disse Forhandlinger fra deres Side, som om vort Skatkammer var uidsømmeligt, saa at vi kunde begynde at stræbe op til Noget, som lignede Konkurrence med Stormagterne; vi maa efter min Opfattelse være noget mere ædruelige i vor Betragtning af de Kræfter, vi raade over, end jeg synes, at Heres Udtalelser gaa ud paa at være. Jeg haaber, at vi Alle ere enige om, — hvor uenige vi igrigt kunne være med Hensyn til andre Bestemmelser — at de Midler, vi kunne komme til at lade flyde i den Retning, maa vi anvende paa den for Niemedet mest heldige Maade; og det er da naturligt, at dette sker ved at tage det Hele under Overveielse under Et — dette være sagt ogsaa i Henseende til den ærede Ministers Udtalelse om sin personlige Stilling til Pantserfjæbet, en Stilling, som jeg naturligvis ikke kan Andet end meget agte den høitærede Minister for. Den Beshyttelse i Store Belt for endel af vor Flaade, som dette Lovforslag gaar ud paa, er jeg tilbøielig til at antage, vil vise sig nødvendig, naar man havde endel af vor Flaade lavet saaledes, at den der maatte stationeres og søge Beshyttelse, fordi den ikke kan faae Beshyttelse længere tilbage mellem Smaaøerne. Jeg antager, at, om ikke just dette Forslag i den Skikkelse, hvori det nu foreligger, saa dog et lignende, der er baseret paa Undersøgelser, og hvor Bevillingsmyndighedens Anskuelse gennem Udvalg eller paa anden Maade

vise sig at falde sammen med Ministerens Anskuelse om, hvorvidt dette Punkt er helbig valgt til et saadant mindre Anlæg, maa fremkomme som en Følge, ja næsten som en nødvendig Følge af Systemet: større Pantserfjæbe. Hvorvidt igrigt de Forhaabninger, der næres til dette Fæstningsanlæg, ere begrundede, skal jeg ikke nærmere komme ind paa. Det nævnes, at Forholdene ere gunstige til, at en Sifkring for Etablissementerne mod Landsiden kan gives; men der tilføies senere, at det er, naar der er Tale om Beshyding med lettere Skjts; men derved bliver det, der loves med Hensyn til en Sifkring mod Landsiden, for en væsentlig Del indskrænket; thi hvad er Begrebet lettere Skjts? Hvorledes vilde Etablissementerne være sikrede, dersom man havde sværere Skjts, der fra Landsiden bestrøg Etablissementerne. Dette er i de korte Anmærkninger paa ingen Maade antydet, og naar det derfor siges, at Naturforholdene ere gunstige, saa er det dermed ikke sagt, at de i for sig under alle Forhold kunne anses for at være gunstige mod virksom Beshyding fra Landsiden, men i den Henseende vil maaffe baade den ærede Marineminister og den ærede Krigsminister give Salen de fornødne Oplysninger, forsaavidt de maaffe finde det hensigtsmæssigt for Beshydingens Gang her. At det maa være undersøgt saavel hvad dette Forslag angaar ved Forberedelsen af det som for det tidligere Lovforslag, vi havde for et Par Aar siden, maa man antage, men der loves ikke noget bestemt; der loves ikke, at Etablissementerne kunne være beshyttede under Forhold, som man kunde tænke sig tilstede, nemlig mod virksom Beshyding fra Landsiden, selv ved Anlæget af den Befæstning, som man omtaler at kunne suppleres Anlæget med paa Landsiden. Det er dog muligt, at man, for at man skulde gaa til et saa stort Belsøb, som her er Tale om til denne Begyndelse, som maaffe vil kræve det Dobbelte og atter det Dobbelte paa Landsiden, ogsaa vil have større Garanti for, at de kunne værdes, end selve de Oplysninger nu give, som her foreligger. Jeg forstod ikke ret det ærede Medlem for Frederiksberg Amts 1ste Valgkreds (Thomsen), naar han talte om, at dette var meget beskedne Forordringer fra den ærede Marineministers Side, da han dog selv i sin Tid ikke har forlangt mere end de $\frac{2}{5}$ deraf. Det ærede Medlem har forøvrigt fuldstændig Ret i, at alle de Ting, som Ministrene have ønsket sig i Bilagene til Lovene, ikke er blevne tilfredsstillende; men han maa dog ogsaa indrømme at det vilde være en meget uheldig Methode fra Bevillingsmyndighedens Side, dersom man skulde anse ethvert Ønske, der var fremsat i Bilagene fra Regjeringens Side, som et Krav, der burde opfyldes; thi saa vilde maaffe dog Forordringerne komme til at stige i en betydelig Grad gjennem disse Bilag. Jeg tror, at den ærede Marineminister har fuldstændig Ret i, at en Lov,